

October, 1621.

149.

Nieuwe

Tijdinghe van Duytflant

met de Namen der Steden die den Hertoch van
Beyeren in den Ouer-Pfalts heeft in
ghenomen.

Oberghefet wt het Hoochduyts / in onse Ne-
derlantsche sprake.

Eerst Ghedruckt den 15. October. 1621.

Chantwerpen / By Abraham Verhoeuen / op de
Lombaerde Veste / inde gulde Sonne.

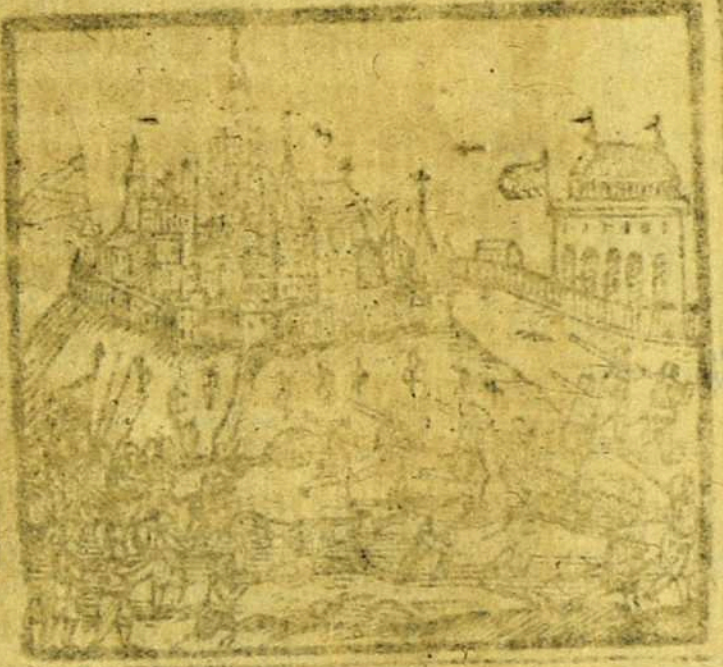
1711

Erklärung der ...

... in ...

... in ...

... 1711

... in ...

Tijdinghe vvt Roomen van 18.
September 1621.

DEN 17. is den Cardinael Bellarminus gestoruen/ende het Lichaem is in der Jesu-
ten Kercke ghedraghen/ende den 18. deser
zijn van de Cardinalen de Requien ghehouden/
de doot van den Cardinael Bellarminus wert vā
allen de werelt seer beklaght/midts zijn goet Le-
uen/ende goede Leeringhe die hy dede.

In de Siciliaensche Zee vinden hun by dē an-
deren 80. Hollantsche Schepen/ende andere Koo-
uers/waer ouer hier op allen kostē. dobbelē wacht
wozt ghestelt.

Ende in den mont oft Estrecho Gibraltar, leyt
de Conincklijke Armade van Spagnien by den

anderen de Armade van Portugael / oft Lisbona ,
 is daer by ghekomen / daer zijn neghen groote
 Gallioenen / ende ontrent hondert Galleyen / met
 noch eenighe Dorloch Schepen by / die daer alles
 verwachten ettelijke Hollantsche Schepen / de
 welcke op den wech zijn om wt Leuanten te ko-
 men / de welcke de Estrecho Gibraltar moeten pas-
 seren / wat datter dan om sal gaen / ist datse malca-
 deren rescontreren / salmen vernemen .

Tijdinghe wt Venetien vanden 24. ditto.

8 Daer zijn twelf duysent Napolitaenders naer
 Valtellina ghesonden / teghen de Graubuntenaers
 ende Zwitzers, want men verstaet dat de Grau-
 buntenaers die nieuwe Schantz ende de Stadt
 Wormio souden verouert hebben / soo dat de crijch
 hier ontrent noch niet ghedaen en is .

Het Gelt dat de Conincklijke Majesteit van
 Spagnien naer den Kenfer in Duytslant gheson-
 den heeft / is met een stercke Convooy van Solda-
 ten gheconvooyert naer Duytslant .

Den Cardinael Delphin, ende den Marckgraeff
 van Cobren Ambassadeurs van Vranckrijck , zijn
 alhier in de Stadt ghekomen / de welcke alhier aen
 dese Seignorie versoecken / dat de Paters vande
 Compagnie IESVS wederom souden in Possessie
 komen .

Den

5

Den Soldan oft Turck wilt met de ghantsche
macht naer de Keusische Leimbach trecken / nu die
Polacken van Hoscawt zijn / waer ouer in geheel
Polen wederom een Vergaedinghe is / ende het
volck wort ontboden / ende alsoo den iongen Prin-
ce / des Coninc vā Polen Sone een fraey Crijch-
man is / sal te veldē wederom trecken met 2. hon-
dert dūp ent mannen / soo dat de Poolse sulcken
groeten afbreuck doen aen den Turck / ende de
Carteren datse daer van beuen .

Tijdinghe wt Weenen in Oostenrijck vanden

22. September, 1621.

De 17. deser isser een schoone plaetse by Kauters
dorf / die Heydmuhl ghenaeemt is / afghebrandt
gheworden / door de Rebellige Hungheren / ende
hebben eenen Tocht ghedaen naer Steyrmarck /
waer datse met roouen ende branden / en volck te
vanghen veel schade hebben ghedaen / ende zijn
wederom te rugge gherocken .

Mengaende van den Berhlehem Sabot / alsoo
men van hem in langhen tijdt niet en heeft vernom-
men / ende hy hem stil heeft ghehouden / midts een
nen scheut die hy in den arm hadde ghekreghen /
waer ouer hy hem gheretireert heeft / ende mē ver-
meende hy doot was / is wederom bekomen. En
heeft op een nieu ontboden aen die vā Presburgh /

hy wiltse wederom comen te vier ende te sweerde
besoecken/waer ouer die van binnē wederom heb-
ben ontboden / datse hem sullen verwachten met
grooter Devotie, ende willecom heeten / alsoo zy
ghedaen hebben/doen hy met den Leger vā Pres-
borch moesten wijcken.

Binnen Presborch gaet de Best sterck voort /
waer ouer alreets veel Wozghers ende Soldaten
zijn ghestoruen.

Des keusers Velt-legher heeft hem heer gella-
ghen in die Presburchsche quartieren aē der Ruyw/
ende heeft hem aen de Donauw ghelept / soo zy vā
der Schut waren ghetrocken / wat dat sy voorge-
nomen hebben wilt den tijt leeren.

Den Marckgraef van Jaegherendoorp bevindt
hun twee mijlen en half van Presborch/by Beth-
lehem Gaboz/wat datse in den sin hebbē en weet-
men niet/dan sy souden wel tot eenen Vrede wille
tracteren/waer ouer den Graef Emerich Corso
op Rabensburch/den Heere van Liechtsteyn toe-
behoozende/ghecomen is / waer oock ghesonden
sullen worden van s' keusers weggen/Heer Carel
van Dietrichsteyn/den Heer Pzenner/ende ande-
re meer/om met malcanderen te tracteren/Godt
gheue datter eenen Vrede mach ghemaect wor-
den/ouer vijf daghen is van hier eenen ffourier
wech

7

wech ghesonden de welke de Quartieren is gaen bestellen.

Den 20. deser is zijne Hooch-Dozstelijcke Doorluchticheit / den Eerts-hertoch Carel van hier na Pressau gherepst.

Ende den Heer van Eggenberg / den oppersten Hoofst-meester / den Heer Kisol / oppersten Camer-Heer / ende den Heer van Hozspurg / ende den oppersten Capiteyn van de Guarde / zijn naer der Stiermarck gherepst.

Tijdinghe vvt den Ouer-Pfalts.

Het Mansueltsche volck hebben die plaetse ofc Dorp Hamborgh / waer wt dat de lieden te voren wech ghevlucht waren alles in den brandt ghesteken / ende noch van ghelijcken ghedaen / aen de plaetse Schlicht / oock af-ghebrant / ende hebben Bilsack berent / die meeste Kuyterije met Mansvelt ligghen noch ontrent Amberg.

Onderrusschen heeft den Hertoch van Beneren in den Ouer-Pfalts met accoordt in ghenomen dese naervolghende plaetsen / te weten / de Stade Cham / Neuwburg aent Waldt / Waldmunchen / Blessteyn / Kammach / Prestath / Waldeck / Eschebach / ende Craffert Werht.

Tijdinghe wt der Nieumarck.

Den Graef van Mansvelt is wederom van
Am

Amberch verrocken naer der Neutomarck.

Tijdinghe vvt Praghe vanden 23. September.

Chaboz houdt hem noch teghen / deser daghen
heeftmen van hier noch een groot stuck gheschuts
ghesonden naer Chaboz / met veel Ammonitie /
den Doct van Liechtensteyn hadde Don Baltha-
zar eenich secours van volck beloofst te senden /
maer en is noch niet verrocken / waer ouer Don
Balthazar het selfde heeft ontboden / ende dooz de
groote menichte des waters ende coude / soo zins
der veel crancken ende siecken int Legher / Men
heeft Chaboz aen d'eene zijde ghemineert / ende al
soo het in dat quartier niet wel en heeft willen ge-
lucke / soo heeftment langs een ander zijde begin-
nen te mineren / ende alsoo haest het beloofde Se-
courss sal moghen ghearriveert wesen / heeftmen
vooz ghenomen Chaboz met eenen generaelen
storm aen te tasten ende t'ouervallen .

Als gisteren heeftmen in de nacht dooz de Ken-
serlijke Officiers in de Nieustadt twee Boheem-
sche Edelmannen ghevanghen / bewaert ende ghe-
sedt op het nieu Stadthuis in de nieu stad / ende
alsoomen verstaet hadden van sinne gheweest hun
te verwoeghen met den Graue van Mansveldt.

FRANCO.

D.C.D.W.A.